

Minister E. Bruins
Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Datum: 28 april 2025
Onderwerp: Wet vrij en veilig onderwijs

Geachte minister, geachte heer Bruins,

Op 14 april jongstleden refereerde u in het Mondelinge Vragenuur aan het Wetsvoorstel Wet vrij en veilig onderwijs. In 2023 heeft 113 Zelfmoordpreventie gereageerd op de internetconsultatie van deze wet. Het lijkt erop dat het voorkomen van zelfdoding niet expliciet is opgenomen in dit wetsvoorstel. Ook wordt een koppeling met de verantwoordelijkheden van uw ministerie en de onderwijssector uit hoofde van de Wet Integrale suïcidepreventie gemist.

Suicide is de belangrijkste doodsoorzaak onder jongeren van 10 tot 30 jaar. Afgelopen 10 jaar nam het aantal suïcides onder deze groep met 33% toe. In 2024 stierven 312 jongeren aan zelfdoding¹.

113 dringt aan om in de Wet vrij en veilig onderwijs suïcidepreventie expliciet op te nemen. Alleen op deze wijze wordt het voorkomen van zelfdoding onlosmakelijk onderdeel van het veiligheidsbeleid van onderwijsinstellingen. 113 betreurt dat de essentie van haar reactie op de internetconsultatie volledig wordt gemist. Te weten:

- Het is bemoedigend om te zien dat suïcide bij uw ministerie in beeld is als voorbeeld van een ernstig veiligheidsincident waarvoor meldplicht en registratieplicht geldt. 113 roept op om de in de wet geïntroduceerde meldingen en registratie wat betreft suïcidaliteit te rekenen onder de 'beschikbare gegevens' die in de jaarlijkse evaluatie moeten worden meegenomen. Op deze manier kan systematisch worden geleerd van incidenten.
- Melden is goed, maar niet voldoende. Meldingen vinden immers per definitie plaats nadat een zelfdoding en de verwoestende gevolgen ervan voor directe naasten en de school hebben plaatsgevonden. Wanneer elke onderwijsinstelling op basis van haar eigen veiligheidsbeleid actief werkt aan suïcidepreventie, dan is de kans groter dat we tijdig oog

¹ [113_CANS_2024_update.pdf](#)

hebben voor het onheil dat in suïcidaliteit schuilt en zo radeloze zelfdodingen onder jonge mensen kunnen voorkomen.

Sinds deze internetconsultatie is de Wet integrale suïcidepreventie aangenomen welke onderdeel is van de Wet publieke gezondheid. Ter bevordering van suïcidepreventie roept deze wet op tot het vaststellen van integraal beleid waarbij de inzet van meerdere ministeries noodzakelijk is (zie o.a. pag. 16 van de Memorie van Toelichting, 35 754, nr. 9).

Met het tijdig signaleren van suïcidaliteit is veel leed te voorkomen. We schetsen daarom enkele risicofactoren die een rol spelen bij suïcide onder jongeren² en geven daarmee een indicatie waarin de Wet vrij en veilig onderwijs ten aanzien van suïcidepreventie in zou kunnen voorzien.

- Prestatiedruk in relatie tot school, met name bij jonge vrouwen (73% voelde zich onder druk gezet door school of studie)
- Niet praten over mentale problemen, met name bij jonge mannen (21% overleed door zelfdoding zonder signalen vooraf)
- De diagnose Depressie (70% van jongeren met diagnose) en Autisme Spectrum Stoornis (44% van jongeren met diagnose)
- Drugsgebruik (24% van jongeren gebruikte harddrugs, 43% softdrugs voor overlijden)
- Voortijdig schoolverlaten (52% van jongeren stopte met opleiding zonder diploma)*
- Specifiek voor het laatste levensjaar valt op dat veel jongeren slachtoffer waren van pesten (22% van jongeren)

*CBS data

Er is vanuit het onderwijsveld veel vraag rondom zelfdoding; handvatten, informatie en kennis. Er bestaat al materiaal om suïcidepreventie in te richten en er zijn goede trainingen. Overigens wordt 113 nu vaak pas na een incident benaderd. Het wetsvoorstel is een uitgerkende kans om onderwijsinstellingen te ondersteunen en suïcidepreventie te verankeren. Zodat het een plek krijgt die het verdient: in het veiligheidsbeleid van alle onderwijsinstellingen.

Tenslotte benadrukt de Raad van State in haar advies dat ‘het versterken van de veiligheid op school niet zonder aandacht kan voor de veilige schoolcultuur waarin men open kan praten over wat gewenst is en wat niet, en waar grenzen liggen.’ Laat de kern van suïcidepreventie nu juist zijn het (leren) praten over gedachten aan zelfdoding en mentale gezondheid.

² [113rapport PSA.pdf](#)

113 hoopt dat u bovenstaande in de voorbereiding van het wetsvoorstel en de behandeling ervan in het Parlement meeneemt.

Met vriendelijke groet,

Monique Kavelaars
voorzitter Raad van Bestuur 113

In afschrift aan:

staatssecretaris OCW, mevrouw Paul
staatssecretaris VWS, de heer Karremans